

לפרשת בר תהיה השפעה מכרעת על מערכת הבחירות הקרובה. בעוד שלמפלגות הימין תהיה עמדה נוחה, מכיוון שהן יכולות להתקיף את מפא"י ואת השמאל בעת ובעונה אחת, הרי שאר המפלגות יתלבטו קשה, ישתדלו לגולל את האשמה זו על זו.

מפא"י תשתדל לשים את הדגש על עברו המפמי של בר, לרמוז לבחור כי משמאל למפא"י מובילה עצם האידיאולוגיה של המפלגות השמאליות אל הקומוניזם והריגול.

מפ"ם, לעומת זאת, תפתח במערכה נגד שלטון היחיד של דויד בן-גוריון, תוך הדגשת העובדה שמוסדות הבטחון הזהירו את ראש הממשלה לפני זמן ניכר מפני בר, אך שבן-גוריון החליט אישית להתעלם מאזהרות אלה. הקו המרכזי של מפ"ם: בן-גוריון שוב אינו מסוגל לשלוט בכל מערכות המדינה — והחמור ביותר: גם לא במערכת הבטחון.

השפעה חשובה אחרת: פרשת בר תגרום להגברת המתיחות בענייני בטחון בתוך המדינה, דבר העלול לסייע לנסיין קבוצת בן-גוריון להסביע על מערכת הבחירות חותם של תקופת חירום בסחונת.

צפויה ביקורת פנימית חריפה על קו התביעה בממשל אייכמן. הופעתו של גזען האוזנר איכזבה גם את יוזמי המשפט. בעוד

(המשך מעמוד 12)
אל רחל, אשר לימדה אותם תמורת שכר סמל.

"בית הספר יתפרק!" עם תחילת שנת הלימודים השנייה, נשתנה לפתע יחסו של המנהל. רחל החלה מכתבה הנוהג, בגישה מורה כלפיה, מצד מרגל. ספוריהם של ההורים, על הדרך בה נהג להתבטא בשיחור תיו עימם, עירערו את מעמדו בעיניה ובעיני שאר המורים.

המתיחות בבית הספר הגיעה לשיאה, מש קיבלה המורה מכתב ממשרד החינוך, בו נדרשה להפסיק לאלתר את מתן השעורים הפרטיים לתלמידים.

"הוא מפתח שהיא תקח לו את הכיסא," הסבירו השבוע ההורים שנתכנסו לישיבת חירום. "הוא יודע שהתלמידים אוהבים את תה והיא מצליחה להשתלט עליהם יותר טוב ממנו."

במשרד החינוך, הגיב השבוע על איומי ההורים הדייר נחמיה ולנשטיין, המפקח על החינוך הדתי בתל-אביב: "יתכן והמנהל לא הצליח בתפקידו. הוא בסך הכל שנתיים בתפקיד. אך דבר אחד ברור — לא נוכל לתת למורה להמשיך ללמד באותו בית הספר."

תגובת ההורים הית פ' שוטט: "אם המורה תועבר נשבת את ילדינו. בית הספר יתפרק!"

עתונות הודות לאיכמן

לגבי העתונות הישראלית, לא יכלו הסובייטים לבחור מיעד פחות רצוי לשיגור מאיור יורי גאגארין לחלל, מאשר ביום השלישי האחרון. כי בדיוק באותו יום נפתח משפט אייכמן, וכל העתונים הכינו את עצמם לכיסויו מכל הזוויות, על ידי כל הכותות האפשריים.

לפתע המריא החלליש הראשון ומשפט אייכמן הפך בין רגע למאורע פרובינציאלי. בלית ברירה פינו המערכות את הכותרות הראשיות לרוב סרן הסובייטי.

לא היה זה הקשר היחיד בין גאגארין לבין משפט אייכמן. אילו שולח גאגארין לחלל בעת רגילה, היתה תמונתו מגיעה ארצה, לכל המקום, בשעות הלילה של אותו יום. כי רק באותן שעות, פועל הקו האלחוטני להעברת תמונות בראדיו, מלונדון לתל-אביב. אולם לרגל משפט אייכמן, נפתח הקו בכל שעות היום — כדי לאפשר העברת תמונות בראדיו מישראל ללונדון.

כך קרה, שכאשר הזמינה מערכת ידיעות אחרונות תמונה מסוכנות יונייטד פרס, יכלה כלל במה המדובר. אך משהתברר להם, מיהרו להוציא מהדורה רביעית שנמכרה ברחובות תל-אביב החל משעה חמש וחצי — חצי שעה בלבד אחרי שפראבדה הופיע עם התמונה ברחובות מוסקבה.

כל עתוני הבוקר — פרט לקול העם — העתיקו את התמונה הבלעדית, בציינם כי נתקבלה מידיעות אחרונות. השאלה שנש' אלה בחוגי העתונות היתה: מה יעשה מעריבי? צהרון שהוכה עלידי ידיעות אחרונות? העתיק אף הוא את הצילום, אולם רק אחרי שתתק ממנו את כל הרקע, עליו הופיע שם העתון המתחרה.

עסקים תקליט חורק

"זהו עתון בלי הצלחה מוסיקלית," קבע השבוע אחד מקוראיו הוותיקים של היומון הארץ. טען הקורא: "עוד לא נדמו הצללי לים הצורמים, אותם השמיע העתון בקשר

לפרשה, והנה — תקלה מוסיקלית חדשה, הקרויה מיבצע מוסיקה לעם."

הארץ, שהקים מיפעל להפצת מוסיקה, עוסק מספר חודשים בפירסום רחב של מיבצע מוסיקה לעם — הפצת סידרת תקליטים מיוחדת מתוצרת דקו, הכוללת יצירות קלאסיות מפורסמות משל בטהובן, שרברט, באך ועוד.

חובביהמוסיקה שבין קוראי היומון, גילו עניין רב במיבחר זה של יצירות, שהוצע להם במחירים זולים באופן מיוחד — 10 לירות עבור תקליט שמחירו הרישמי בשוק הוא 20 לירות. בהרגשה שהם מרחיחים 10 לירות על כל תקליט, ניגשו רבים מ הקוראים לקנות את תקליטי הארץ מתוצרת דקו — חברה בריטית בעלת שם עולמי, הידועה בטיב תוצרתה.

לרבים מהקונים נכונה השבוע אכזבה, כשאורי ספיר, סוחר תקליטים ירושלמי, הגיש קובלנה ליועץ המשפטי של הממ"ש שלה ולמטה הארצי של המשטרה, נגד הארץ, עורכי והאחראים לו, בקשר להונאת הציבור.

כותב ספיר: "העניין גובל ברמאות והוא פוגע בי, הן בעסקי כסותרתקליטים והן כאזרח. לאחר שבדקתי את הדבר, הסתבר שהתקליטים מוטבעים בארץ על-ידי בית חרושת איסרפון תל-אביב, ואינם מתוצרת דקו האנגלית. זה נראה כעבירה ברורה של הונאת הציבור, ויש להביאה לבירור משפטי."

כדי תנאים משוכללים. את התביעה מבסס ספיר, בין השאר, על העובדה שתקליטי דקו המקוריים מוטבעים בתנאים מירודים, למניעת אבק וזיהום. החברה האנגלית מקפידה על סינון האוויר בבית החרושת, על ריצוף מתאים באולמות העבודה ועל לבוש מיוחד של העובדים ואיסור מוחלט על עישון. מרבית התנאים הללו אינם נשמרים עדיין בארץ.

בחוגי סוחר התקליטים רווחת הדעה, כי היומון הרחיף עד עתה מעיסקה זו סכר מים גדולים. רוח ניכר התאפשר, לדעתם, גם עקב ההקלות שנתנו מוסדות ממשלתיים למיפעל, אותו הציג היומון במיבצע תרבו-תי-עממי.

בתקופה האחרונה, בה ירדה תפוצת היומון עקב עמדתו הבלתי-רפולארית לגבי הפרשה, היתה לרווח גדול זה חשיבות כפולה ומכופלת.

פרט מעניין: יומיים אחרי שהוגשה קובלנה ליועץ המשפטי ולמשטרה, הופיע השבוע במודעות-הפירסום בעתון, ליד ה משפט המכריז באותיות מאירות עיניים כי התקליטים הם "מתוצרת חברת דקו", משפט קצר בסגוריים ובאותיות זעירות: "מוטבעים במפעל ישראלי."

תיירות דת למכירה

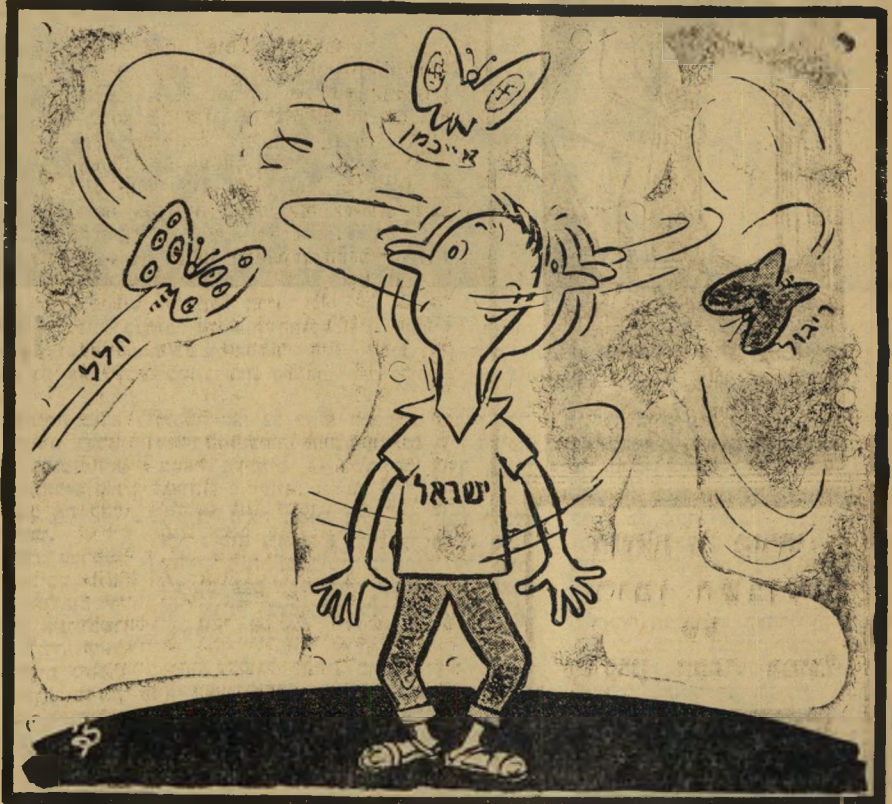
משפחת דג'אני — אחת המשפחות המכובות והמפורסמות ביותר בקרב היישוב הערבי הפלסטיני בומן המנדאט — הגישה בימים אלה את תביעותיה המשפטיות בקשר לרכוש הרב שהיה בעלותה ושהוחזק על ידיה עד שנת 1948. ברוש ענק זה כלל, בין השאר, את בית-החולים דג'אני ביפו ואת המיכונים הרבים שעל הר ציון בירושלים.

לפי המסורת המוסלמית, היתה כרוכה ביאתו של המשיח הגואל את היהודים בכך, שלפחות יהודי אחד יצליח לחזור לקבר דוד המלך, על הר-ציון. התפקיד הקדוש של שמירת הקבר הוטל על משפחת דג'אני, אולם כתוצאה מהקרבנות נטשו השומרים את מישמרתם וחיללים שיראליים כבשו את המקום. מאז ועד היום — שלוש-עשרה שנים תמימות — אין יום בו קבר דוד אינו הומה מיהודים, בניגים הרבה שומרי מיצתה, המייחלים לביאת המשיח — ורק בניישי מתממהה, אינו נענה.

מוצריידייזש"ו ה"קדיש". השבוע נתברר שאם אומנם התעכבה הגאולה הכל-יהודית, הרי שכיבוש הר-ציון הביא עימו גאולה לא-מישחית למספר עסקני-דת.

ההר הפך לבית-מסחר. התוצרת הנמכרת בו מורכבת, בחלקה, ממוצריידייזש"ו ממש: כיפות, ספרים, תמונות ותשמישי קדושה; ובחלקה — ממוצרים רותניים: אגדות, סיפורים ומעשיות.

תמורת סכום הנע בין 10 ל-100 דולאר, למשל, יכול אדם להיות חבר באגודה למען המקומות הקדושים בא"י, לכל ימי חייו, (המשך מעמוד 21)

"הראש מסתובב!"

שהאוזנר הצליח יפה בהצגת הבעיה החוקית המקצועית ואף סיכנע בטיעונו את המשפטים הזרים העוקבים אחרי המשפט, הרי חוסר הפאתוס והדראמטיות של הופעתו נסלה בשלבי הפתיחה את הערך ההפגנטי של המעמד. לעומת זאת הצליח סרוואצ'וס ליצור רושם חזק ותוקפני בטלביזיה ובעתונות העולמית.

תוצאה אחרת של חוסר-המתח במשפט אייכמן: עתונאים רבים קיבלו הוראות ממערכתיהם לחזור הביתה, כך שהמשפט יקבל בעיקר כיסוי שיגרי של טוכניות הידיעות ומספר כתבים מיוחדים שימשיכו לשבת בירושלים. התקווה היחידה להחייאת המתח במשפט ולהשגת מטרתו החינוכית נעוצה עתה בהופעת העדים ובחקירתם על-ידי ש' הצדדים.

ד"ר נחום גולדמן יירתם בכל זאת למען הבחירות של המפלגה הליבראלית. אומנם, אין להניח כי הוא יעמוד בראש רשימת המועמדים שלה, או אף יתפוס מקום כלשהו ברשימה זו. תמיכתו במפלגה החדשה, שאת כינונה דרש מזה שנים, תתבטא בשורת נאומי-בחירות בערים הגדולות בישראל.

ואף זה קשור במפלגה הליבראלית: לפי כל הסימנים, לא נגמרה הקאריירה הפוליטית של ח"כ משה נסים. בעוד שלמחרת הבחירות האחרונות שררה הרגשה בקרב הצ"כ כי טעו כאשר הבטיחו מקום בכנסת לנסים, נוטים עתה עסקני המפלגה הליבראלית לכלול את נסים בין המועמדים קבטוחים ברשימתם לכנסת הבאה. שיבת אביו, הרב הראשי הספרדי, לגדולתו ברבנות, שוב זיכתה את חבר הכנסת נסים בסגולות של נציג העדה הספרדית, בעיני עסקני מפלגתו. הסכנה היחידה היא — נטייתו של יוסף ספור לתת את המקום לספרדי אחר.

תלונה מסוג חדש תופנה בקרוב למבקר המדינה. שניים מחברי המועצה המקומית קרית-גת ייתלוננו על כך שראש המועצה המפא"י הוציא כסף של המועצה להתקנת סורגים בביתו ובבית מזכיר המועצה, תוך מתן נימוק רשמי כי הסורגים הותקנו "נגד התפרעויות העדתיות". באותה הזדמנות יטענו השניים כי ראש המועצה ומקורביו הוציאו סכומים נוספים למטרות שלא אושרו על-ידי המועצה.